

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/9680.**

Benyújtás dátuma: **2020-03-18 09:48**

Parlex azonosító: **9WNAE0DT0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Gurmai Zita (MSZP)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kozma Ákos, alapvető jogok biztosa**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: "**Miért hagyjuk veszni a fiatalok jövőjét?**"

Tisztelt Biztos úr!

Januárban került sor a Közgazdaság és Regionális Tudományi Kutatóközpont Munkaerőpiaci Tükör 2018 című munkájának könyvbemutatójára. Bár a kötet megjelenését a Magyar Tudományos Akadémia és a Pénzügyminisztérium is támogatta, mindez mégsem ásta alá a pártatlan szakmai véleményeket és az őszinteséget. A középiskolai oktatás helyzetét konkrét adatokkal alátámasztó tanulmányok súlyos megállapításra jutottak.

Bár a 2008-as pénzügyi válságot követően a gazdasági fellendülés a hazai fiatalok foglalkoztatottsági rátáját is kedvezően érintette, a szerzők szerint ezek az eredmények csak látszólagosak. A kedvező mutatók gyakran csak az állami bértámogatásnak és a közmunkaprogramoknak köszönhetőek. A válság első jelénél ezek a fiatalok elsőként esnek majd ki a munkaerőpiacról.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a KSH legutóbbi adatközlése. A 15 és 24 év közötti fiatalok körében a munkanélküliek száma tavaly őszi 8300 fővel nőtt az egy évvel korábbi állapotokhoz képest. Hangsúlyozni kell, hogy a számok megállapítása során nem csupán a munkaügyi a regisztrált álláskeresőket vették figyelembe, hanem a kérdőíves kutatások során magukat munkanélkülinek vallókkal is számoltak.

Azt már korábbi felmérésekből tudjuk, hogy a tartós munkanélküliség háttérében legtöbbször az alacsony iskolai végzettség húzódik. A tartósan állástalan fiatalok esélyeit is inkább csökkentette a tankötelezettség 16 éves életkorra történő leszállítása. Azt már az Emberi Erőforrások Minisztériumában 2014-15-ben elvégzett módszertani kísérlet igazolta, hogy a 16 év feletti tanulók tízezzrel szakítják meg tanulmányaikat saját döntésük alapján és esnek így ki a középiskolai

képzésből. A korai iskolaelhagyók aránya ezzel felülmúlja az európai átlagot.

Komoly probléma mutatkozik a 2013-ban bevezetett szakiskolai oktatás reformjában is. Ennek lényegi elemeként csökkentették a szakmai és az általános elméleti képzés óraszámát a gyakorlati oktatás javára. Bár mindezt a német duális modell leképezésének szánták, holott a közismereti tárgyak óraszámja a változtatás eredményeként alig kétharmada a Németországban tapasztaltaknak. Ennek megfelelően az eredmény lesújtó képet mutat. A szakértők konkrét számokkal bizonyították, hogy hatalmasra nőtt a különbség a szakiskolákban tanulók és bármilyen más középiskola diákjainak teljesítménye között matematikában és szövegértésben egyaránt.

Mindez végül odavezetett, hogy a korábbi trend megfordult és ma már egyre növekedni látszik a közmunkaprogramokban résztvevő 16-17 évesek aránya. Ennél már csak az elkésőbb, hogy a nem tanuló, de nem is dolgozó tizenévesek aránya 3-ról 6 százalékra nőtt a tankötelezettség korhatárának csökkentése óta.

A fentiekre tekintettel kérdezem Biztos urat:

1. Milyen lépéseket tervez annak érdekében, hogy ráirányítsa a kormányzati döntéshozók figyelmét a középiskolai oktatás szabályozásának elkésőbbő eredményeire?
2. Milyen eszközei vannak a fiatal nemzedék felelőseként a közoktatásban tapasztalt tendenciák megváltoztatására?